

Мотивація школярів та студентів до спортивно-оздоровчих занять з туризму

Мулик К.В., Мулик В.В.

Харківська державна академія фізичної культури

Анотація:

Мета: визначення мотивації школярів та студентів до занять різними видами спортивно-оздоровчого туризму. **Матеріал:** у дослідженні приймали участь 50 учнів 5-9 класів та 50 студентів (1 та 4 курс). Вихованцям було запропоновано уважно прочитати 15 мотивів і оцінити їх значимість за 10-ти бальною шкалою. **Результати:** анкетне опитування дало можливість дослідити мотивацію школярів та студентів до занять туризмом. Встановлено, що з віком змінюється пріоритет мотивацій заняттям спортивно-оздоровчим туризмом. Так, мотиви здоров'я та соціальні мотиви в більшій мірі притаманні для студентів. В той час як емоційні мотиви (отримання задоволення від занять) мають суттєве значення для школярів. **Висновки:** найбільша мотивація виявлена в бажанні розвитку фізичних якостей (1217 балів), приємного проведення часу (1135 балів) та отримання задоволення від занять (1240 балів).

Ключові слова:

мотиви, школярі, студенти, туризм, бажання, анкета.

Мулик Е.В., Мулик В.В. Мотивация школьников и студентов к занятиям спортивно-оздоровительным туризмом. Цель: определение мотивации школьников и студентов к занятиям различными видами спортивно-оздоровительного туризма. **Материал:** в исследовании принимали участие 50 учащихся 5-9 классов и 50 студентов (1 и 4 курс). Воспитанникам было предложено внимательно прочитать 15 мотивов и оценить их значимость в 10-ти балльной шкале. **Результаты:** анкетный опрос дал возможность исследовать мотивацию школьников и студентов к занятиям туризмом. Установлено, что с возрастом меняется приоритет мотиваций занятиями спортивно-оздоровительным туризмом. Так, мотивы здоровья и социальные мотивы в большей степени присущи для студентов. В то время как эмоциональные мотивы (получение удовольствия от занятий) имеют существенное значение для школьников. **Выводы:** самая большая мотивация обнаружена в желании развития физических качеств (1217 баллов), приятного времяпрепровождения (1135 баллов) и получения удовольствия от занятий (1240 баллов).

мотиви, школьники, студенты, туризм, желание, анкета.

Mulyk K.V., Mulyk V.V. Motivation of schoolchildren and students for health related tourism. Purpose: determination of schoolchildren's and students' motivation for different kinds of health related tourism. **Material:** In the research 50 pupils of 5-9 forms and 50 first and fourth year students participated. They were offered to attentively read 15 motives and assess their significance by 10-points scale. **Results:** questioning permitted to study schoolchildren's and students' motivation for tourism. It was found that with age priority of motivation for health related tourism changes. For example, motives of health as well as social ones are to larger extent intrinsic to students. At the same time emotional motives (enjoyment with trainings) are important for schoolchildren. **Conclusions:** the highest motivation was found in wish to develop physical qualities (1217 points), pleasant spending of time (1135 points) and enjoying with trainings (1240 points).

motives, schoolchildren, students, tourism, wish, questionnaire.

Вступ.

В останні роки на тлі інтенсифікації навчального процесу у вищих навчальних закладах (ВНЗ) спостерігається тенденція до зниження обсягу рухової активності студентів. Ситуація загострюється через зростаючу популярність у молодіжному середовищі привабливих видів нефізичної діяльності.

У наш час туризм набуває важливого значення в суспільстві та приймає на себе важливі соціальні функції: відновлення психофізіологічних ресурсів суспільства; сприяння працездатності людини і раціональному використанню дозвілля, забезпечення зайнятості населення і зростання його доходів; спрямованість на підтримку і відновлення рекреації регіонів [1, 6].

Туризм це найбільш багатогранна форма активного відпочинку людини, запорука її гармонійного розвитку (В.Д. Дехтяр, 2002; Ю.Н. Федотов, І.Е. Востоков, 2003; В.І. Ганнопольський, 2004; С.В. Дмитрук, 2007; О.В. Андреева, О.Л. Благій, 2011; Christine Y-H., Shu S.M.-C., 2006; Dale C., Hassanien A., 2008; Hawkins D.E., 2006; Peters M., Pikkemaat B., 2006; Ruhanen L., McLennan C-L., 2012; Williams G., McKercher B., 2001).

Туризм давно став щоденною необхідністю і нерозривною частиною життя людини. Рано чи пізно вона відчуває потребу подорожувати. Ключовим моментом при виборі напрямку та виду подорожі є мотивація [2].

Мотиви – це спонукання, мрії, бажання або міркування, які ініціюють деяку послідовність дій, що представляють собою поведінку. Мотив подорожі – це причина, при відсутності якої дана поїздка не відбулася б. Відмінною ознакою мотивів є їх цілеспрямованість. А для того, щоб дія була цілеспрямованою, людина повинна усвідомлювати, чого саме вона потребує, чого їй не вистачає [3].

Для з'ясування мотивації студентів у сфері туризму і рекреації та визначення шляхів її формування необхідно встановити ті спонукання, якими керується молодь у своїх вчинках, бажаннях у процесі навчальної і позанавчальної діяльності. Мотиваційна сфера завжди складається з ряду спонукань: ідеалів і ціннісних орієнтацій, потреб, мотивів, цілей, інтересів та ін. Ці спонукання виконують різну роль у загальній картині мотивації, на різних етапах вікового розвитку набувають то більшого, то меншого значення [7].

У наш час низька мотивація діяльності студентів пов'язана з певними факторами, що в різному співвідношенні можуть характеризувати умови проживання молоді, навколишнього середовища, сімейного виховання [4, 8, 10]. Серед студентів велике значення має фізична мотивація. Фізична мотивація підрозділяється на відпочинок, лікування й спорт. Оскільки серед відповідей на першому місці стоїть відпочинок, тому, основною причиною подорожей є відновлення фізичних сил. Не менш важливою є й психологічна мотивація. Головна психологічна мотивація подорожі – бажання побачити що-небудь нове, відійти від повсякденної рутини, необхідність зміни обстановку.

Відмінна риса молоді – прагнення до спілкування. Багато людей шукають під час поїздки необхідні їм соціальні контакти. Велике значення в цій групі займають відвідування друзів, знайомих, родичів. Таким чином, особливого значення набуває й міжособистісна мотивація. Смаки студентів можуть бути різноманітними і залежать від цілого ряду факторів.

Існують певні розходження у структурі зовнішніх і внутрішніх факторів, які впливають на мотивацію до систематичних занять туризмом як засобу самовдосконалення студентів. У студентів відносно рівноцінними щодо впливу є такі зовнішні фактори, як поради батьків, поради викладача, відвідування занять, змагань, поради друзів, телепередачі і преса. Внутрішніми факторами, які впливають на інтенсивність мотивації, можна вважати знання, переконання, бажання і пошук причин, що заважають реалізувати мету. До об'єктивних зовнішніх причин, які утруднюють реалізацію мети, можна віднести відсутність груп за інтересами і спроможність оплачувати заняття, до внутрішніх причин, які відбивають нестійкість мотивів та інтересів і низьку мотивацію, належить брак часу [2, 3, 13-17, 21].

Мотиви занять туризмом різноманітні і залежать від особистості, але найчастіше це: особисте вдосконалення, оздоровлення, пізнання навколишнього середовища і самого себе, спілкування в малих групах. Результатом занять туризмом можна вважати: фізичний і духовний розвиток людини; естетичне та морально-вольове виховання; пізнання історії та сучасності, культур та звичаїв місцевого населення, дбайливе відношення до природи та повага до національних традицій; розвиток та підвищення рівня знань, умінь, навичок подолання природних перешкод тощо.

Мета, завдання дослідження, матеріал і методи.

Мета дослідження – полягає у визначенні мотивації школярів та студентів до занять різними видами спортивно-оздоровчого туризму.

Завдання дослідження:

На основі анкетування проаналізувати пріоритети мотивів школярів та студентів до занять спортивно-оздоровчим туризмом.

Визначити зміни пріоритету занять різними видами туризму протягом навчання у ВНЗ.

В дослідженні приймали участь 50 учнів 5-9 класів, які займаються в Чугуївському районному центрі туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді Харківської області та 50 студентів Харківських ВНЗ, що займаються в секціях спортивно-оздоровчого туризму. Вихованцям було запропоновано уважно прочитати 15 мотивів і оцінити їх значимість за 10-ти бальною шкалою (10 – найбільш притаманно мені, 1 – не притаманно мені). Це дало можливість дослідити мотивацію відвідування занять туризмом.

Результати дослідження.

Нами проведено анкетування середніх школярів, студентів 1 та 4 курсів, й проаналізовано мотивацію занять їх різними видами туризму. Мотиви визначалися у школярів 5-9 класів та студентів 1 і 4 курсів в кінці навчального року, що дало змогу прослідкувати зміни у вподобаннях до занять зі спортивно-оздоровчого туризму. Анкетування мотивів здоров'я до занять спортивно-оздоровчим туризмом свідчить, що у середніх школярів найнижчі мотиви у зазначених показниках (рис. 1).

У першокурсників найбільша серед інших мотивація в укріпленні здоров'я (422 бали), розвитку фізичних якостей (460 балів) та у гарному самопочутті після занять (292 бали). Переважна мотивація у студентів 4

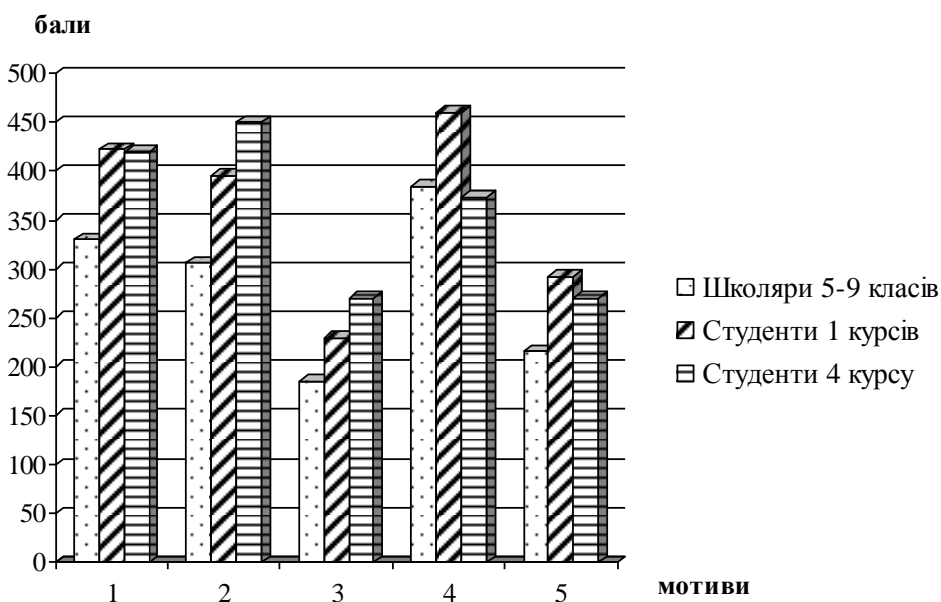

Рис. 1. Результати анкетування мотивів здоров'я до занять спортивно-оздоровчим туризмом школярів та студентів 1 та 4 курсів: 1 – укріплення здоров'я; 2 – підтримання здоров'я; 3 – профілактика захворювань; 4 – розвиток фізичних якостей; 5 – гарне самопочуття після занять.

курсу в показниках підтримання здоров'я (450 балів), що свідчить про свідоме ставлення до занять різними видами спортивного туризму.

Також визначено, що найбільша мотивація у всіх груп за показником бажання розвитку фізичних якостей (1217 балів). Найменша в профілактиці захворювань (686 балів), оскільки в юнацькому віці ще не виникає такої проблеми.

Результати анкетування соціальних мотивів до занять спортивно-оздоровчим туризмом у всіх групах мають досить високі показники, крім відвідування занять за компанією з друзями або за порадою батьків та вчителів (рис. 2). Присмне відчуття від проведеного часу занять туризмом склало 1135 балів (школярі – 325 балів; студенти 1 курсу – 380; студенти 4 курсу – 430).

Про урізноманітнення вільного часу відзначають всі групи тих, що були опитані (1109 балів). В зазначених мотивах відмічається поступове збільшення балів в залежності від віку і найбільші з них визначено у випускників ВНЗ. В інших мотивах прослідковується збільшення кількості балів у студентів 1 курсу. Так, отримання нових знань, навичок, вмінь, що знадобляться у житті притаманні для першокурсників (386 балів). Аналогічна ситуація і в мотиві занять спортивно-оздоровчим туризмом з метою участі в походах, екскурсійних подорожах та виїзних тренуваннях (школярі – 308 балів; студенти 1 курсу – 356; студенти 4 курсу – 312). Це обумовлено думками випускників ВНЗ про подальший працевлаштування.

Найменшу сумарну кількість балів (565 балів) визначено в мотивації занять за компанією з друзями. Це стосується в більшій мірі студентів 1 курсу (250 балів). У школярів класів (206 балів) - переважно за

порадою батьків та вчителів. Показники емоційних мотивів щодо занять спортивно-оздоровчим туризмом різняться (рис. 3).

Отримання задоволення від занять туризмом при спілкуванні з друзями, відвідування різних знаменних історичних місць, придбання навичок для самостійного життя притаманні всім групам (школярі – 450 балів; студенти 1 курсу – 420; студенти 4 курсу – 370). Але найбільший мотив у школярів. Мотив пов'язаний з впливом занять туризмом на школярів та студентів – гарний настрій під час і після занять визначили всі групи (школярі – 380 балів; студенти 1 курсу – 385; студенти 4 курсу – 370). Це свідчить про їх ефективність відвідування.

Заняття в групах спортивно-оздоровчого туризму з віком сприяли підвищенню самооцінки та впевненості у собі (320 балів у школярів; 380 балів у студентів 4 курсу). Бажання під час занять виховувати у собі сміливість та рішучість притаманне більше школярам (315 балів). В той час у подальшому значення мотиву скорочується (студенти 1 курсу – 292; 4 курсу – 250 балів).

В той же час бажання мати фігуру з добре розвинутою мускулатурою з віком збільшується (школярі – 250 балів, студенти 1 курсу – 270 балів, 4 курсу – 250 балів). Це свідчить про більшу зацікавленість в покращенні зовнішнього вигляду студентів.

Дискусія.

Спортивний туризм є загальнодоступним засобом активного відпочинку та оздоровлення населення. Заняття туризмом відбуваються в природних умовах і вимагають активної діяльності, що сприяє зменшенню негативних наслідків гіподинамії.

Мета подорожей у різних людей також розрізня-

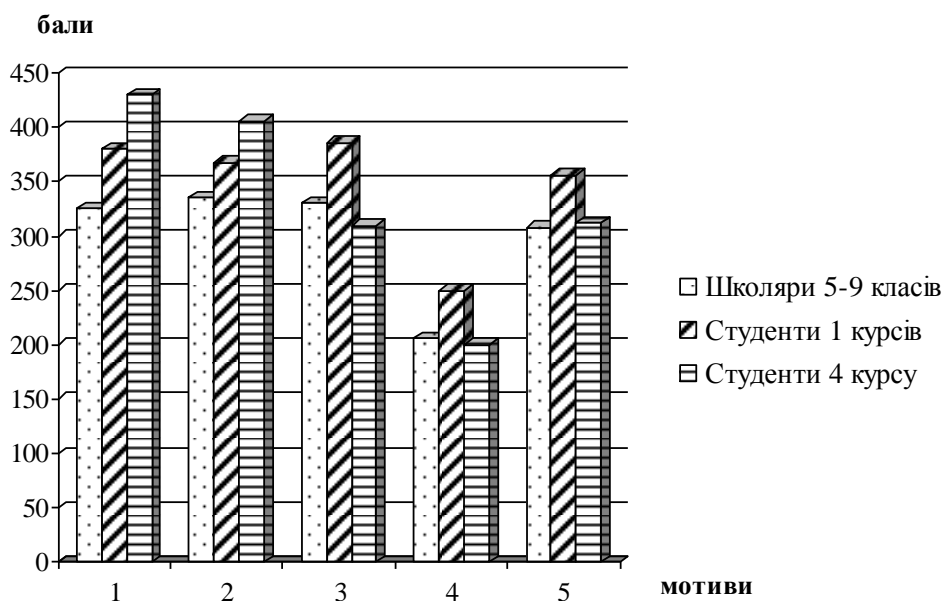

Рис. 2. Результати анкетування соціальних мотивів до занять спортивно-оздоровчим туризмом школярів та студентів 1 та 4 курсів: 1 – присмне проведення часу; 2 – урізноманітнення вільного часу; 3 – отримання нових знань, навичок і вмінь, що знадобляться у житті; 4 – за компанією з друзями або порадою батьків чи вчителів; 5 – участь в походах, екскурсійних подорожах та виїзних тренуваннях.

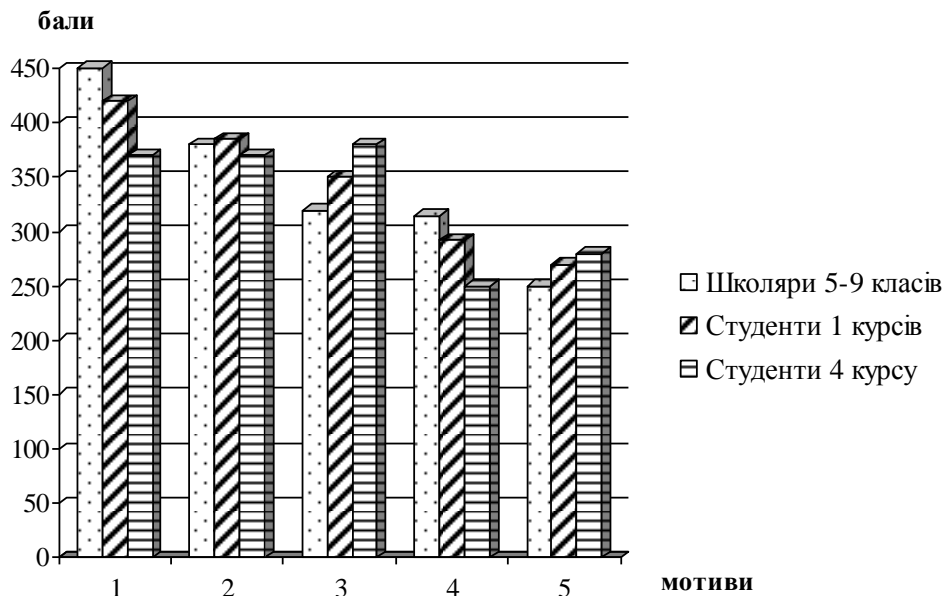

Рис. 3. Результати анкетування емоційних мотивів до занять спортивно-оздоровчим туризмом школярів та студентів 1 та 4 курсів: 1 – отримання задоволення від занять; 2 – гарного настрою під час і після занять; 3 – підвищення самооцінки та впевненості у собі; 4 – бажання виховати у собі сміливість та рішучість; 5 – бажання мати фігуру з добре розвинутою мускулатурою.

ється: хтось їде відпочити до води, комусь хочеться зайнятися на дозвіллі спортом, хтось цікавиться екскурсіями й музеями, а комусь потрібні тільки розваги. Таку поведінку неможливо зрозуміти, не з'ясувавши її джерел, спонукальних мотивів [2].

Аналіз наукової літератури підтвердив, що дослідження у сфері спортивно-оздоровчого туризму в основному мали епізодичний характер. За останні роки вченими були проведені дослідження щодо змісту та методики навчання спортивного туризму [7, 11], безпеки під час спортивних походів [1], основ розвитку спортивно-оздоровчого туризму [4, 18, 20, 22] та впливу туристсько-красознавчої діяльності на організм та фізичні якості школярів [5, 8, 12]. Однак не була вивчена мотивація занять спортивним туризмом дітей і студентської молоді, що й спонукало нас зробити аналіз у даному напрямку.

Проведене дослідження підтвердило результати інших авторів [] необхідності врахування мотивації школярів та студентів до спортивно-оздоровчих занять з туризму. Також було розширено дані вітчизняних [2, 3, 5, 9, 10, 14, 17] та зарубіжних авторів [11, 15, 18-20, 22] стосовно напрямків підвищення рівня найбільше значущих показників здоров'я школярів та студентів. Разом з тим, дослідження показало необхідність врахування пріоритетів мотивації заняттям спортивно-оздоровчим туризмом у відповідності до віку молоді.

Висновки:

Проведення анкетування мотивів спортивно-оздоровчих занять туризмом дозволило виявити, що най-

більше значущими є: для школярів – отримання задоволення від занять (450 балів); для студентів 1 курсу – розвиток фізичних якостей (460 балів); для студентів 4 курсу – підтримання здоров'я (450 балів).

З віком змінюється пріоритет мотивацій заняттям спортивно-оздоровчим туризмом. Так, мотиви здоров'я та соціальні мотиви в більшій мірі притаманні для студентів. В той час як емоційні мотиви (отримання задоволення від занять) мають суттєве значення для школярів.

Найменші мотиви визначено у профілактиці захворювань (у школярів 186 балів; студентів 1 курсу – 230 балів) та у відвідуванні занять за компанією з друзями або порадою батьків та вчителів (200 балів).

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні мотивів до занять школярів та студентів різними видами спортивно-оздоровчого туризму.

Подяки

Дослідження виконувалося відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри зимових видів спорту, велоспорту та туризму Харківської державної академії фізичної культури Міністерства освіти і науки України на 2014-2017 рр. за темою «Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності різних вікових груп населення України» (номер державної реєстрації 0114U000366).

Конфлікт інтересів.

Автори заявляють, що не існує конфлікту інтересів.

Література.

1. Абрамов В. В. Спортивный туризм: [підруч. для студ. Спеціальностей: Туризм, Менеджмент організацій (Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу)] / В. В. Абрамов. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 367 с.
2. Гриньова Т. І. Мотиви та зацікавленість дітей до занять різними видами спортивного туризму / Т. І. Гриньова // Слобожанський науково-спортивний вісник: [наук. - теорет. журн.] – Харків: ХДАФК, 2013. – № 5 (38). – С. 82-85.
3. Дуркин П. К. Научно-методические основы формирования у школьников интереса к физической культуре: автореф. дис. на соискание ученой степени д-ра пед. наук. – Архангельск, 1995. – 43 с.
4. Дяхтер В. Д. Основы оздоровчо-спортивного туризма: [Навч. посіб. для закл. освіти.] / Дяхтер В. Д. – К.: Наук. світ, 2003. – 203 с.
5. Махов И. И. Программно-методическое обеспечение занятий по туристскому многоборью с детьми 12–15 лет: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук: 13.00.04 «Теория и методика физической воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / И. И. Махов. – Белгород, 2007 – 22 с.
6. Никишин Л. Ф. Туризм и здоровье / Л. Ф. Никишин, А. А. Коструб. – К.: Здоровья, 1991. – 222 с.
7. Федотов Ю.Н. Спортивно-оздоровительный туризм: [Учебник для студентов вузов, осуществляющих образовательную деятельность по направлению 521900 – Физическая культура и спец. 022300 – Физическая культура и спорт] / Ю. Н. Федотов, И. Востоков. – М.: Советский спорт, 2002. – 361 с.
8. Фізична рекреація: [навч. посіб. для студ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / [Пристапа С. Н., Данова О. М., Линець М. М. та ін.]: за наук. ред. Є. Приступи. – Л.: ЛДУФК, 2010. – 447 с.
9. Ячнюк М. Ю. Мотивація студентської молоді до занять туристичною діяльністю / М. Ю. Ячнюк // Слобожанський науково-спортивний вісник: [наук.-теор. журн.]. – Харків: ХДАФК, 2012. – № 5 (2). – С. 143–145.
10. Baikina N.G., Pyptyuk P.F. Method of correction of motive sphere for deaf schoolboys during an orientation on employments on health tourism. //Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports 2012; 7: 15 - 24.
11. Christine Y-H., Shu SM-C. A Study of Occupational Stressors Perceived by Hospitality and Tourism Teachers in Taiwan's Vocational Schools. //Journal of Teaching in Travel & Tourism. 2006;6(3):47–67.
12. Dale C., Hassanien A. Podcasting in Tourism Education. // Journal of Teaching in Travel & Tourism. 2008;7(3):43–60.
13. Denisenko I.A. The peculiarities of functional state changes of cardiovascular system of girls at the age 18-19 years in the process of practicing sport and health tourism. // Physical Education of Students 2013; 5: 32-36. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.781289>
14. Dudorova L.J. Conceptual approaches to vocational and tourism training of teachers in higher education institutions. //Physical Education of Students 2013; 4: 19-22. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.681643>
15. Fatemeh Eloon Kashkuli, Mehrdad Moharramzadeh, Sohrab Ghalehgir. The role of advertisement factors in development of sport tourism industry of Fars province. // Physical Education of Students 2014; 3: 61-66. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.978671>

References:

1. Abramov VV. *Sportivnij turizm* [Sport tourism], Kharkov, KhNAMG; 2011 (in Ukrainian)
2. Grin'ova TI. Motivi ta zacikavlenist' ditej do zaniat' rizmimi vidami sportivnogo turizmu [Motives and interest of children in practicing of different kinds of sport tourism]. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik* 2013; 5(38): 82-85. (in Ukrainian)
3. Durkin PK. *Nauchno-metodicheskie osnovy formirovaniia u shkol'nikov interesa k fizicheskoi kul'ture. Cand. Diss.* [Scientific-methodic principles of formation of schoolchildren's interest to physical culture. Cand. Diss.]. Arkhangel'sk; 1995 (in Russian)
4. Diakhter VD. *Osnovi ozdorovcho-sportivnogo turizmu* [Principles of sport-health related tourism]. Kiev: Scientific World; 2003 (in Ukrainian)
5. Makhov II. *Programmno-metodicheskoe obespechenie zaniatij po turistskomu mnogobor'iu s det'mi 12–15 let. Cand. Diss.* [Program-methodic provisioning of trainings of tourists' all round with 12-15 years' old children. Cand. Diss.]. Belgorod; 2007 (in Russian)
6. Nikishin LF, Kostrub AA. *Turizm i zdorov'e* [Tourism and health]. Kiev, Health; 1991 (in Russian)
7. Fedotov IuN, Vostokov I. *Sportivno-ozdorovitel'nyj turizm* [Sport-health related tourism]. Moscow, Soviet sport; 2002 (in Russian)
8. Pristupa IeN., Danova OM., Linec' MM. *Fizichna rekreaciia* [Physical recreation]. Lviv: LSUPC; 2010 (in Ukrainian)
9. Iachniuk MIu. Motivaciia student's'koi molodi do zaniat' turistichnoi diial'nisti [Motivation of students for practicing of tourism]. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik* 2012; 5(2): 143–145 (in Ukrainian)
10. Baikina NG, Pyptyuk PF. Method of correction of motive sphere for deaf schoolboys during an orientation on employments on health tourism. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2012; 7: 15 - 24.
11. Christine Y-H, Shu SM-C. A Study of Occupational Stressors Perceived by Hospitality and Tourism Teachers in Taiwan's Vocational Schools. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*. 2006;6(3):47–67.
12. Dale C, Hassanien A. Podcasting in Tourism Education. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*. 2008;7(3):43–60.
13. Denisenko IA. The peculiarities of functional state changes of cardiovascular system of girls at the age 18-19 years in the process of practicing sport and health tourism. *Physical Education of Students* 2013; 5: 32-36. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.781289>
14. Dudorova LJ. Conceptual approaches to vocational and tourism training of teachers in higher education institutions. *Physical Education of Students* 2013; 4: 19-22. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.681643>
15. Fatemeh Eloon Kashkuli, Mehrdad Moharramzadeh, Sohrab Ghalehgir. The role of advertisement factors in development of sport tourism industry of Fars province. *Physical Education of Students* 2014; 3: 61-66. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.978671>
16. Grinyova TI, Mulik EV. The dynamics of indicators of physical qualities of boys aged 10-13 years under the influence of different types of tourism activities. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2013; 10: 16-21. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.775317>
17. Grynova TI, Taran LN. Assessment of the preparedness level of 10-12 aged boys under the influence of taking up

16. Grinyova T.I., Mulik E.V. The dynamics of indicators of physical qualities of boys aged 10-13 years under the influence of different types of tourism activities. // *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2013; 10: 16-21. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.775317>
17. Grynova T.I., Taran L.N. Assessment of the preparedness level of 10-12 aged boys under the influence of taking up sports tourism. // *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2012; 1: 49 – 52.
18. Hawkins D.E. Transferring Tourism Knowledge. // *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*. 2006;7(1-2):13–27.
19. Peters M, Pikkemaat B. Innovation in Tourism. // *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*. 2006;6(3-4):1–6.
20. Ruhanen L., McLennan C-L. The Learning Experiences and Preferences of Tourism Postgraduate Students. // *Journal of Teaching in Travel & Tourism*. 2012;12(2):146–64.
21. Toporkov A.N. The preparation of tourists to the ski sports tours in a limited time in order to prevent injuries and accidents. // *Physical Education of Students* 2014; 4: 42-48. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.979433>
22. Williams G., McKercher B. Tourism Education and the Internet. // *Journal of Teaching in Travel & Tourism*. 2001;1(2-3):1–15.

Информация об авторах:

Мулик Екатерина Витальевна: <http://orcid.org/0000-0002-6819-971X>; katerinka-81@mail.ru; Харьковская государственная академия физической культуры; ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61022, Украина.

Мулик Вячеслав Владимирович: д.н. ФВиС, проф.; <http://orcid.org/0000-0002-4441-1253>; mulik_v@mail.ru; Харьковская государственная академия физической культуры; ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61022, Украина.

Цитуйте цю статтю як: Мулик К.В., Мулик В.В. Мотивація школярів та студентів до спортивно-оздоровчих занять з туризму // *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. – 2015. – N 7. – С. 33-38. <http://dx.doi.org/10.15561/18189172.2015.0705>

Электронная версия этой статьи является полной и может быть найдена на сайте: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive.html>

Эта статья Открытого Доступа распространяется под терминами Creative Commons Attribution License, которая разрешает неограниченное использование, распространение и копирование любыми средствами, обеспечивающими должное цитирование этой оригинальной статьи (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.ru>).

Дата поступления в редакцию: 07.06.2015

Принята: 05.07.2015; Опубликовано: 10.07.2015

Information about the authors:

Mulyk K.V.: <http://orcid.org/0000-0002-6819-971X>; katerinka-81@mail.ru; Kharkov State Academy of Physical Culture; Klochkovskaya str. 99, Kharkov, 61022, Ukraine.

Mulyk V.V.: <http://orcid.org/0000-0002-4441-1253>; mulik_v@mail.ru; Kharkov State Academy of Physical Culture; Klochkovskaya str. 99, Kharkov, 61022, Ukraine.

Cite this article as: Mulyk K.V., Mulyk V.V. Motivation of schoolchildren and students for health related tourism. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2015;7:33-38. <http://dx.doi.org/10.15561/18189172.2015.0705>

The electronic version of this article is the complete one and can be found online at: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive-e.html>

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.en>).

Received: 07.06.2015

Accepted: 05.07.2015; Published: 10.07.2015